

Van bakstenenfabrikant tot producent van tegels, vazen en servies. Koninklijke Tichelaar Makkum slaat een brug tussen oude ambacht en modern design.

Tussen kunst en keramiek

De Atlantis Bowl van Roderick Vos, hier in nikkelkleur.

REPORTAGE

LINKSBOVEN Op de voorgrond tafel en stoel uit de crisiscollectie van Piet Hein Eek. Aan de wand een enorme lamp van Dick van Hoff en een greep uit de collectie maatwerkborden van Tichelaar. **RECHTSBOVEN** Doorkijk in de winkel langs de wand met het architectonisch tableau. Hier is de daglichtconstructie van Merkk & Girod goed te zien. Op de achtergrond een serie grote borden uit de collectie, variërend van heel oud tot werk van hedendaagse ontwerpers als Marcela Wanders en Hella Jongerius in opdracht van Tichelaar. **LINKSONDER** Waterkruik gemaakt uit gerecyclede autobanden. Links achter de tegels een bronsrelief voor de Italiaanse architect Massimiliano Fuksas en rechts handgedrukte insectentegels van Studio Job. **MIDDENONDER** Detail van de Elfstedentochtbrug in Giekerk, die van een afstand ogenschijnlijk alleen een groep schaatseren laat zien, maar van dichtbij blijkt te zijn opgebouwd uit honderden tegels met foto's van Elfstedentochtdeelnemers in Delftsblauw. Een ontwerp van Maree Blok en Bas Lugthart. **RECHTSONDER** Onder de strop een kop en schotel van Jurgen Bey.

Wat je uit de klei trekt, kan verrassend verlijnd zijn. Of op zijn minst worden. Dat weten ze in het Friese Makkum al sinds 1594. Ooit begon Koninklijke Tichelaar daar als eenvoudige bakstenenfabrikant, maar inmiddels dwingen de ambachtelijke tegels, keramiek en sieraardewerk wereldwijd bewondering af. Friese zeeklei, traditionele vormen en gedetailleerd schilderwerk zijn de ingrediënten voor hun eeuwenoude cultuuroord. De zeeklei mag dan nog gewoon met de kruiwagen van buiten gehaald worden, Tichelaar is toch óók mondain. Afgelopen voorjaar opende de fabriek een winkel van twaalfhonderd vierkante meter, waar oude ambacht en moderne vormgeving samensmelten. Het keramische warenhuis is compleet verbouwd door het Amsterdamse architectenbureau Merkk & Girod. Evelyne Merkk en Patrice Girod hebben rigoureuus ingegrepen om de verschillende panden tot één geheel te maken. Een gedeeltelijk transparant dak speelt zo met het daglicht dat een natuurlijke verbinding is ontstaan tussen de ruimten, wat nog eens wordt benadrukt door de doorlopende strakke witte vloer. In deze omgeving komt het keramiek design van Jan Broekstra, JKN, Roderick Vos en Hella Jongerius goed

REPORTAGE

LINKSBOVEN Jongeriuslab-vazen in ontwikkeling, zoals The Big White Pot; het ongebakken porselein staat hier te drogen op grote rekken. **RECHTSBOVEN** Architectonisch tableau met een overzicht van al het werk dat Tichelaar maakte voor architecten en ontwerpers over de hele wereld. Met onder meer tegels voor de renovatie van de Van Nelle Fabriek in Rotterdam, de druppeltegels van Arnout Visser en Dirk Jan Kwakkel voor Droog Design en het werk van Ettore Sottsass voor het Groninger Museum. **LINKSONDER** Doorkijk in de Bakkerswinkel, die werd ingericht door en met Piet Hein Eek. Op de tafel houten schaal uit de nieuwe Eek-collectie; op de achtergrond bloedrode tegel die Evelyne Merkk ontwikkelde voor Tichelaar en de kraaltegel in het toiletgedeelte van de winkel. **MIDDENONDER** Wand met de achterkanten van de bekende wijes van Tichelaar. Op de achtergrond de insectentegels van Studio Job. **RECHTSONDER** De toonbank van de Bakkerswinkel, met versgebakken taarten en allerlei specialiteiten van de streek: Friese koekjes, desembrood en Friese kazen.

tot 2'n recht. De laatste maakte precies met haar nieuwe collectie Non-Temporary dezelfde verbinding tussen oud naar nieuw als de fabriek zelf. Het betreft een serie kommen en borden, een schaal, kandelaar en vazen met authentiek majolica, zeventiende-eeuws keramiek. Het aardewerk is gedeeltelijk gedompeld in tinglazuur, en gedeeltelijk blijft de steenkleur zichtbaar onder een transparante glazuur. Eenvoudige decoraties maken het af. Maar de nieuwe Tichelaar heeft meer in huis. Niet alleen is een kijkje achter de schermen van de fabriek mogelijk, voor een stevig lunch tussendoor met streekspecialiteiten of koffie met eigengemaakte taart kunnen bezoekers terecht bij De Bakkerswinkel, die ook in het enorme pand is gevestigd. Piet Hein Eek drukte zijn onmiskenbare schroothouten stempel op de inrichting. Een lekker bescheiden omljsting voor al het chique aardewerk. Koninklijke Tichelaar Makkum, Makkum, 0515-231341, www.tichelaar.nl.

